

«Ғылыми таппай мақтанба» (Ғылы Абайдың ғылыми-білім туралы ойлары)

Абай - қазақ жазба әдебиетінде өзіндік қолтаңбасы бар әшпеш тұлға. Оның шығармалары қазақ әдебиетінің даму жолында айырықша орын алады. Қай шығармасын алып оқысақта, адамға ой саларлық терең мағынаның жатқанын байқайсыз.

Абай өлеңдерінің басын көпшілігі оқу-білім, ғылыми тақырыпқа аятын ардау болып өрілген. Оқ заманындағы халықтың нағандығы мен сауатсыздығына күйіне отырып, ішкі жанайқайынан туған ойларды Абай өлеңдерінде шебер суреттеі білген. «Ғылыми таппай мақтанба» атты өлеңінде жаламан мінез-құлқытар яғни, артық орысқы мен өсек, мақтаншақтық, еріншектік пен өсограпияндықтың адамға үлкен зиянын тигізетінін ескерткен ақын: «Талап, еңбек, терең ой,

Қанағат, рахым айлап қой» - деп

«Бес асыл істі» бойға сіңіру керектігін айтады. Абай қозғарасы бойынша, өмірде мақсатқа жеткізетін нәрсе - оқу-білім мен үнемі ізденіс. Көп оқып, көп білген еш уақытта артық болмайды, керісінше сәл арқымы кедергілердің кінтік табуға баады.

«Масында ғылым бар деп ескермедім,

Тайғасын көре тұра тексермедім.

Ер жеткен соң түспеді ұсымы,

Қуанышты мезгілінен кем сермедім» - деп ақын өзінің ғылыми жолына кем келетініне өкініп, халықты білім құуға шақырады. Сондай-ақ, Абай ғылымның апар орны ерекше екендігін айтып, ақыл мен қайраттың, жүрек үшеуін соған жүргізеді.

«Ақыл да, ашу да осық, күлкі де осық,

Талап, қайнап бір жүрек қылады зек.

Біреуінің күні осық біреуіңіз,

Ғылым сәл үшеуінің төнін білшек» - деп ғылымның адам өмірінде маңыздылығына баса назар аударады. Оқу-білім - сарқылмайтын қазына. Білім жолында қайрат